

KOMENTARZ DO TEKSTU MAGDALENY BARBARUK „AMEREIDA: PRAKTYKOWANIE UTOPII W GLOBALNYM ŚWIECIE”

Tekst zaciekał mnie już samą nazwą: *Ameraida*, spodziewałem się, że będzie odnosił się do zjawiska literackiego, starożytnego i w pewien sposób nie pomyliłem się. Omawiane przedsięwzięcie ma elitarystyczny, apolityczny charakter, co zbliża go klasycznego obrazu utopii. Ciekawym zjawiskiem jest to, że *Ameraida*, to wytwór który jest tu i teraz, jest utopią „zrealizowaną”, „miastem otwartym” czyli *Ciudad Abierta*. Utopii tej nie można porównywać z utopiami w rodzaju wizji Nowego Jedwabnego Szlaku. Dla nas, Europejczyków, utopia to albo temat zapomniany, albo tylko snuty w rozmaitych tekstach i księgach. Teoretyzujemy o takim miejscu, chcielibyśmy się w nim znaleźć, tymczasem nasze próby kończą się na rozmawianiu o nim. W dzisiejszej Europie czy Ameryce Północnej jesteśmy zbyt mocno ideologicznie zindoktrynowani byśmy mogli przejść z teorii do praktyki, uważamy, że jest nam dobrze tak jak jest, mimo że głęboko w sercu nadal tęsknimy za tworem idealnym gdzie każdy bez wyjątku, mógłby odczuwać szczęście.

Ameryka Łacińska zerwała z takim podejściem, wzięła europejskie modernistyczne dobra przekształcając je zgodnie z własną wizją. Dobrym przykładem będą tutaj osiedla mieszkaniowe, „miejskie utopie” tworzące wspólnoty sąsiedzkie (*unidad vecinal*). Dzięki latynoamerykańskiej transkultuacji modernizmu możliwa była reforma wydziałów architektury Uniwersytetu Katolickiego, czego przykładem są zarówno osiedla jak i *Ameraida*. Ameryka Południowa zaczęła działać, a nie jak dzisiejsza Europa, tylko mówić. Przez zmianę myślenia o własnym kontynencie możliwa była też podróż (*travesía*) od południowych krańców Ameryki Łacińskiej do wybrzeży Ameryki Północnej. Była to podróż symboliczna, która niosła ważne przesłanie: nie podbijać, lecz eksplorować, być człowiekiem dla drugiego.

Ameraida, to dobry przykład utopii udanej, otwartej, rzekłbym, eksperymentalnej, możliwe, że dla wielu dziwnej, ale zrzeszającej, wspólnotowej, mogącej być przykładem dla innych tego typu przedsięwzięć. Myślę, że praktykowanie utopii w globalnym świecie jest możliwe, ale musi mieć ona twardy grunt pod nogami, cechować się otwartością, elastycznością, by nie przerodzić się w dystopię.